

Коментар НРА «Рюрік» до Проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо мінімізації ризиків фізичних осіб на фінансовому ринку та підвищення надійності фінансових установ»

Проект Закону України № 10632 від 18.06.2012 р. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо мінімізації ризиків фізичних осіб на фінансовому ринку та підвищення надійності фінансових установ», що був наданий на ознайомлення до Верховної Ради 20.06.2012 р., було прийнято в першому читанні 04.07.2012 р.

Згідно пояснювальної записки, метою даного Законопроекту є «удосконалення діючих законів в частині розкриття інформації про реальний стан справ суб'єктів господарювання, які працюють з коштами населення за рахунок використання оцінки кредитного рейтингу».

Проектом передбачено внесення змін до таких Законів: «Про цінні папери та фондовий ринок», «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні», «Про Національний банк України», «Про банки і банківську діяльність», «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)».

В цілому, Законопроектом передбачається обов'язкове надання інформації для клієнтів банківської системи і фондового ринку щодо рейтингових оцінок. Фінансові установи, зокрема банки, які залучають вклади і депозити від фізичних осіб, зобов'язані на постійній основі розміщувати на своїх веб-сайтах актуалізовану інформацію про чинний кредитний рейтинг, а також на вимогу клієнта надавати відомості про свій чинний кредитний рейтинг (за умови його наявності), визначений за Національною рейтинговою шкалою уповноваженим або визнаним міжнародним рейтинговим агентством, кредитні рейтинги якого використовуються у сфері банківського регулювання та нагляду. Таке нововведення спрямоване на підвищення довіри до фінансових установ з боку населення, рівень якої є недостатнім, зокрема, через отриманий негативний досвід від співпраці в 2008-2009 рр. з проблемними на той час банками.

Також, слід зауважити, що цим Законопроектом пропонується визначити обсяг резервів для покриття можливих втрат за кредитами та операціями за цінними паперами з врахуванням кредитних рейтингів.

Зауважимо, що рейтингові агентства, кредитні рейтинги яких використовуватимуться у сфері банківського регулювання та нагляду, відбирає НБУ з числа уповноважених та визнаних міжнародних рейтингових агентств, які визнані такими відповідно до Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні».

Законопроектом передбачено внесення змін до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб». Згідно чинного Закону, Фонд гарантування вкладів фізичних осіб має право встановлювати своїм нормативно-правовим актом порядок розрахунку розміру регулярних зборів до Фонду у формі диференційованих зборів. А згідно Законопроекту, оцінка ступеня ризику для розрахунку диференційованих зборів здійснюватиметься з врахуванням чинного кредитного рейтингу банку-учасника Фонду.

Аналітичний департамент НРА «Рюрік» зауважує, що цим Законопроектом не передбачено отримання банками обов'язкових рейтингових оцінок. Проте, для банків, які активно співпрацюють з населенням, формують свою ресурсну базу за їх рахунок, кредитний рейтинг може стати важливим конкурентним інструментом, який несе в собі ряд переваг.

Слід додати, що нововведеннями Законопроекту передбачено зміни і у відносинах між ІСІ та банками. Так, без кредитного рейтингу банки матимуть ряд обмежень у співпраці з ІСІ, а саме: обсяг грошових коштів ІСІ (крім венчурних фондів), розміщених на банківських депозитних рахунках та/або в ощадних (депозитних) сертифікатах в банках не зможуть становити більш як 20 відсотків загальної вартості активів ІСІ. А банк, який є зберігачем активів ІСІ (крім венчурного фонду) у формі цінних паперів, повинен буде мати кредитний рейтинг не нижче інвестиційного рівня.

В цілому, НРА «Рюрік» позитивно оцінює такі законодавчі ініціативи, спрямовані на підвищення довіри населення до фінансових інститутів та інструментів на ринку, поживлення інвестиційних процесів, мінімізацію ризиків на фінансовому та інвестиційних ринках, а також на підвищення економічної культури населення та покращення інвестиційного клімату в державі в цілому.

РЕЗЮМЕ ПРОЕКТУ

Метою Законопроекту є «удосконалення діючих законів в частині розкриття інформації про реальний стан справ суб'єктів господарювання, які працюють з коштами населення за рахунок використання оцінки кредитного рейтингу»

Банки, які залучають вклади і депозити від фізичних осіб, зобов'язані на постійній основі розміщувати на своїх веб-сайтах актуалізовану інформацію про чинний кредитний рейтинг, а також на вимогу клієнта надавати відомості про свій кредитний рейтинг (за умови його наявності), визначений за Національною рейтинговою шкалою

Пропонується визначити обсяг резервів для покриття можливих втрат за кредитами та операціями за цінними паперами з врахуванням кредитних рейтингів

Оцінка ступеня ризику для розрахунку диференційованих зборів до ФГВФО здійснюватиметься з врахуванням чинного кредитного рейтингу банку-учасника Фонду

Без кредитного рейтингу Банки матимуть ряд обмежень у співпраці з ІСІ

Відповідальний за випуск:

Директор з розвитку НРА «Рюрік»,
к.е.н. Долінський Леонід Борисович,
тел. (044) 383-04-76

Відповідальний аналітик:

Фінансовий аналітик НРА «Рюрік»,
Ковальчук Олександр Сергійович,
тел. (044) 484-00-53 вн. 109